

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا
 و نیست هیچ جنبیده ای در زمین مگر بر **الله است** روزی او و می داند قرارگاه او
 وَمُسْتَوْدَعُهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٦﴾ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ
 و آرامگاه او را هر یک در کتابی روشن است **و اوست** آن که آفرید
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ
 آسمان ها و زمین را در شش روز و بود عرش او
 عَلَى الْمَاءِ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَلَئِنْ قُلْتَ
 بر آب تا که بیازماید شما را که کدام کس از شما نیکوتر است از جهت عمل و اگر گویی
 إِنَّكُمْ مَبْعُوثُونَ مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
 که هر آینه شما برنگیخته می شوید پس از مرگ هر آینه گویند آنان که کافر شدند
 إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٧﴾ وَلَئِنْ أَخَّرْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ إِلَى
 نیست این [سخن] مگر جادویی آشکار **و اگر** به تأخیر اندازیم از ایشان عذاب را تا
 أُمَّةٍ مَعْدُودَةٍ لَيَقُولُنَّ مَا يَحْبِسُهُ أَلَّا يَوْمَ يَأْتِيهِمْ لَيْسَ
 مدتی شمرده شده هر آینه گویند چه چیز باز می دارد آن را آگاه باش روزی که بیاید [عذاب] بر آنان نباشد
 مَصْرُوفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِمْ أَنَا نَاظِرًا لِمُنَازِقِهِمْ ﴿٨﴾ يَسْتَهْزِئُونَ
 بازداشته شده از آنان و فراگیرد آنان را آنچه بدان ریشخند می کردند
 وَلَئِنْ أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ نَزَعْنَاهَا مِنْهُ إِنَّهُ
 و اگر بچشانیم به آدمی از نزد خود رحمتی را سپس بازگیریم آن را از وی هر آینه وی
 لَيَكْفُرُ ﴿٩﴾ وَلَئِنْ أَذَقْنَاهُ نَعْمَاءً بَعْدَ ضَرَاءٍ
 ناامید ناسپاس است **و اگر** بچشانیم به او نعمتی نمایان را پس از رنجی که
 مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ السَّيِّئَاتُ عَنِّي إِنَّهُ لَفَرِحٌ فَخُورٌ ﴿١٠﴾
 بنور رسیده باشد هر آینه گوید رفتند بدی ها [رنجها] از من هر آینه وی شادمان خودستا می شود
 إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
 مگر آنان که شکیبایی نمودند و کردند کارهای شایسته آنان برای شان آمرزش
 وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿١١﴾ فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضَ مَا يُوحَىٰ إِيَّاكَ
 و مزدی بزرگ است **مبادا** که تو ترک کننده باشی برخی از آنچه را که وحی فرستاده می شود به سوی تو
 وَضَائِقٌ بِهِ صَدْرُكَ أَنْ يَقُولُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ كُتُبٌ أَوْ جَاءَ
 و تنگ شود به آن سینه تو از اینکه می گویند چرا فرود آورده نشده بر وی گنجی یا چرا نیامده است
 مَعَهُ مَلَكٌ إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ ﴿١٢﴾ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ
 با او فرشته ای؟! جز این نیست که تو بیم دهنده ای **و الله** بر هر چیزی نگاهبان است

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَيْنَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِعَشْرِ سُورٍ مِّثْلِهِ مُفْتَرِيَتٍ
یا اینکه می گویند خود آن را بریافته است بگو پس بیاورید ده سوره را مانند آن بریافته ها

وَادْعُوا مَنْ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۱۳﴾
و بخوانید هر که را توانید به جز **الله** اگر هستید راست گویان

فَإِنْ يَسْتَجِيبُوا لَكُمْ فَاعْلَمُوا أَنَّمَا أُنْزِلَ بِعِلْمِ اللَّهِ وَأَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿۱۴﴾
پس اگر پاسخ ندادند به شما پس بدانید آنچه فروفرستاده شده به علم **الله است** و بدانید که نیست هیچ الهی جز او پس آیا هستید شما مسلمانان؟

الَّذِينَ وَزَّيْنَاهَا نُوفٍ إِلَيْهِمْ أَعْمَلَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُبْخَسُونَ
دنيا و آرایش آن را به تمام رسانیم به سوی ایشان [جزای] عمل ایشان را در دنیا و ایشان در دنیا کم داده نشوند

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ وَحِطَّ
آنان کسانی اند که نیست برای ایشان در آخرت مگر آتش و تباہ شد

مَا صَنَعُوا فِيهَا وَبَطُلُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۶﴾ أَفَمَنْ كَانَ
آنچه بر ساخته بودند در دنیا و باطل است آنچه می کردند آیا کسی که باشد

عَلَى بَيْنَةٍ مِنْ رَبِّهِ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِنْهُ وَمَنْ قَبْلَهُ كَتَبُ
بر حجتی روشن از پروردگار خود و از پی آید او را گواهی که از [سوی] اوست و پیش از او کتاب

مُوسَى إِمَامًا وَرَحْمَةً أُولَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ
موسی در حالی که پیشوا و بخشایشی بود آنان ایمان می آورند به آن [قرآن] و هر که کافر شود به آن

مِنَ الْأَحْزَابِ فَاَلْتَارُ مَوْعِدُهُ فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِنْهُ إِنَّهُ الْحَقُّ
از گروه ها پس آتش وعده گاه اوست پس مباحث در شکی از آن هر آینه آن حق است

مِنْ رَبِّكَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۱۷﴾ وَمَنْ
از جانب پروردگار تو ولی بیشتر مردمان ایمان نمی آورند و کیست

أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أُولَئِكَ يُعْرَضُونَ
ستمکارتر از کسی که بریندد بر **الله** دروغی را؟ آنان عرضه شوند

عَلَى رَبِّهِمْ وَيَقُولُ الْأَشْهَادُ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى
بر پروردگار خود و گویند گواهان اینان کسانی هستند که دروغ بستند بر

رَبِّهِمْ أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿۱۸﴾ الَّذِينَ يَصْدُونِ
پروردگار خویش آگاه باش لعنت **الله** بر ستمکاران است آنان که باز می دارند

عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿۱۹﴾
از راه **الله** و می خواهند برای آن کجی را و آنان به آخرت خودشان کافران اند

أُولَئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ
 آنان نبوده‌اند عاجز کنندگان [الله] در زمین و نباشد برای شان به

دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَآءَ يُضْعَفُ لَهُمْ الْعَذَابُ مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ
 جز الله دوستانی دوچندان شود برای شان عذاب نداشتند یارای

السَّمْعِ وَمَا كَانُوا يُبْصِرُونَ ﴿٢٠﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا
 شنیدن و نمی دیدند آنان کسانی اند که زیان زدند

أَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢١﴾ لَا جَرَمَ لَهُمْ
 به خودشان و ناپدید شد از ایشان آنچه دروغ می بافتند ناگزیر هر آینه ایشان

فِي الْآخِرَةِ هُمْ الْأَخْسَرُونَ ﴿٢٢﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
 در آخرت خودشان زیان کارترین اند هر آینه آنان که ایمان آوردند و کردند

الصَّالِحَاتِ وَآخَبَتُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ
 کارهای شایسته و فروتنی کردند به سوی پروردگار خود آنان یاران بهشت اند

هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٣﴾ مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَعْمَى
 ایشان در آنجا جاودانه اند مثال این دو گروه مانند کور

وَالْأَصْمَىٰ وَالْبَصِيرَ وَالسَّمِيعَ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا أَفَلَا تَذَكَّرُونَ
 و کر است و [مانند] بینا و شنوا آیا برابرند این دو در حالت؟ آیا پند نمی گیرید؟

﴿٢٤﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢٥﴾
 و هر آینه فرستادیم نوح را به سوی قومش گفت بی گمان من برای شما بیم دهنده ای آشکارم

أَنْ لَا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنَِّّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ أَلِيمٍ
 اینکه نپرستید مگر الله را به درستی که من می ترسم بر شما از عذاب روزی دردناک

﴿٢٦﴾ فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا نَرْنَكَ إِلَّا بَشَرًا
 پس گفتند سرانی که کفر ورزیدند از قوم او نمی بینیم تو را مگر آدمی

مِثْلَنَا وَمَا نَرْنَكَ أَتْبَعَكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَاذِلُنَا بَادِيَ
 مانند خودمان و نمی بینیم تو را که پیروی کرده باشد تو را مگر آنان که ایشان فرومایگان مایند در

الرَّأْيِ وَمَا نَرَىٰ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ بَلْ نَنْظُنُّكُمْ كَذِبِينَ
 نگرش [اولین نظر] و نمی بینیم برای شما بر خود هیچ برتری بلکه گمان می پریم شما را دروغ گوین

﴿٢٧﴾ قَالَ يَقَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ يَنِينٍ مِّنْ رَبِّي وَءَانِنِي رَحْمَةً
 گفت ای قوم من به من بگویید اگر باشم من بر حجتی روشن از پروردگار خود و ناله باشد به من رحمتی را

مِّنْ عِنْدِهِ فَعُمِيتْ عَلَيْكُمْ أَنْزَلُكُمْ هَا كَرِهُونَ ﴿٢٨﴾
 از نزد خود که پوشیده شده باشد بر شما آیا تحمیل کنیم بر شما آن را درحالی که شما آن را ناخوش دارید؟

وَيَقَوْمٍ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَالًا إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَمَا

وای قوم من نمی خواهم از شما بر این [بیمبری خود] هیچ مالی را نیست مزد من مگر بر **الله** و نیستم

أَنَا بِطَارِدِ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّهُمْ مُلَقُوا رَبَّهُمْ وَلَكِنِّي أَرْكُمُ

من طرد کننده کسانی که ایمان آورده اند هر آینه ایشان ملاقات کننده **پروردگارشان هستند** ولیکن من می بینم شما را

قَوْمًا تَجْهَلُونَ ﴿٢٩﴾ وَيَقَوْمٍ مَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ طَرَدْتُهُمْ

قومی که نادانی می ورزید ﴿٢٩﴾ وای قوم من چه کسی یاری دهد مرا از [کفر] **الله** اگر برانم ایشان را؟

أَفَلَا نَذَكَّرُونَ ﴿٣٠﴾ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا

آیا پند نمی گیرید؟ ﴿٣٠﴾ و نمی گویم به شما که نزد من گنج های **الله است** و

أَعْلَمُ الْغَيْبِ وَلَا أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ وَلَا أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزْدَرِي

نمی دانم غیب را و نمی گویم که من فرشته ام و نمی گویم درباره آنان که بخواری نگرد [به ایشان]

أَعْيُنُكُمْ لَنْ يُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ خَيْرًا اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا فِي أَنْفُسِهِمْ إِنِّي إِذَا

چشم های شما که نخواهد داد به ایشان **الله** هیچ خیری را **الله** داناست به آنچه در دل های ایشان است هر آینه من آنگاه

لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٣١﴾ قَالُوا يَنْحُوحُ قَدْ جَدَلْتَنَا فَأَكْثَرْتَ

قطعا از ستمکاران خواهم بود ﴿٣١﴾ گفتند ای نوح هر آینه مجادله کردی با ما پس بسیار کردی

جِدَلْنَا فَأَيْنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ

جدال با ما را پس بیایور برای ما آنچه را وعده می دهی به ما اگر هستی از راست گویان ﴿٣٢﴾ گفت

إِنَّمَا يَأْتِيَكُمْ بِهِ اللَّهُ إِنْ شَاءَ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٣٣﴾ وَلَا يَنْفَعُكُمْ

جز این نیست که می آورد برای شما آن را **الله** اگر خواهد و نیستید شما عاجز کننده گان [الله] ﴿٣٣﴾ و سود نمی رساند شما را

نُصْحِي إِنْ أَرَدْتُ أَنْ أَنْصَحَ لَكُمْ إِنْ كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يُغْوِيَكُمْ

نصیحت من اگر خواهم که نصیحت کنم شما را اگر بر آن باشد **الله** که بخواهد اینکه گمراه سازد شما را

هُوَ رَبُّكُمْ ﴿٣٤﴾ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٣٥﴾ أَمْ يَقُولُونَ أَفْتَرَيْنَاهُ

اوست **پروردگار شما** و به سوی او بازگردانیده می شوید ﴿٣٤﴾ آیا می گویند برافته است آن را؟

قُلْ إِنْ أَفْتَرَيْنَاهُ فَعَلَىٰ إِجْرَامِي وَأَنَا بَرِيءٌ مِمَّا يَجْحَرُونَ ﴿٣٥﴾

بگو اگر برافته باشم آن را پس بر من است گناه من و من بیزارم از آنچه بزهکاری می ورزید ﴿٣٥﴾

وَأَوْحَىٰ إِلَىٰ نُوحٍ أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ إِلَّا مَنْ قَدْ ءَامَنَ

و وحی شد به سوی نوح که ایمان نخواهد آورد از گروه تو مگر کسانی که [تاکنون] ایمان آورده اند

فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾ وَأَصْنَعِ الْفُلَكَ بِأَعْيُنِنَا

پس اندوهناک مباش به سبب آنچه می کردند ﴿٣٦﴾ و بساز کشتی را زیر نظر ما

وَوَحِّينَا وَلَا تَخْطِبْنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُغْرَقُونَ ﴿٣٧﴾

و وحی ما و سخن مگو با من درباره آنان که ستم کردند هر آینه آنان غرق شدگانند ﴿٣٧﴾

وَيَصْنَعُ الْفُلَكَ وَكُلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَأَ مِنْ قَوْمِهِ سَخِرُوا
و لومی ساخت کشتی را و هرگاه که می گذشتند بر او سرانی از قومش مسخره

مِنْهُ قَالَ إِنْ تَسْخَرُوا مِنَّا فَإِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ كَمَا تَسْخَرُونَ ﴿٣٨﴾
می کردند او را گفت اگر مسخره کنید ما را پس همانا مسخره می کنیم شما را چنانچه مسخره می کنید ﴿۳۸﴾

فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحْمِلُ عَلَيْهِ عَذَابٌ
پس زودا خواهید دانست که چه کسی می آید بدو عذابی که او را رسوا گرداند و فرود آید بر وی عذابی

مُقِيمٌ ﴿٣٩﴾ حَتَّى إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ قُلْنَا احْمِلْ فِيهَا
پایدار تا آنگاه که آمد فرمان [عذاب] ما و جوشید تنور گفتیم بارکن در آن

مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ
از هر نوعی [جفتی] = نرو ماده] دو تا و خانواده ات را مگر آنکه از پیش صادر شد بر وی فرمان [هلاکت او]

وَمَنْ ءَامَنَ وَمَا ءَامَنَ مَعَهُ إِلَّا قَلِيلٌ ﴿٤٠﴾ وَقَالَ أَرْكَبُوا
و [نیز] کسی را که ایمان آورده است [سوار کن] و ایمان نیاورده بودند با او مگر اندکی و گفت سوار شوید

فِيهَا بِسْمِ اللَّهِ بِحَبْرَتِهَا وَمُرْسَنَهَا إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٤١﴾ وَهِيَ
در کشتی به نام الله روان شدن وی و ایستادن آن همانا پروردگار من آمرزنده ی مهربان است و آن [کشتی]

تَجْرِي بِهِمْ فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ وَنَادَى نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ
می برد ایشان را در موجی مانند کوه ها و آواز داد نوح پسر خود را در حالی که بود

فِي مَعْزِلٍ يَبْنَىٰ أَرْكَبَ مَعَنَا وَلَا تَكُنْ مَعَ الْكَافِرِينَ ﴿٤٢﴾
در کرانه ای ای پسر سوار شو با ما و مباش با کافران

قَالَ سَتَأْتِي إِلَىٰ جَبَلٍ يَعْصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ قَالَ لَا عَاصِمَ
گفت زودا که پناه می برم به سوی کوهی که نگاه دارد مرا از آب گفت [نوح] نگاهدارنده ای نیست

الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَّا مَنْ رَحِمَ وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ
امروز از فرمان [عذاب] الله مگر کسی که [الله] بر او رحم کند و حائل شد میان آن دو موج پس گردید

مِنَ الْمُغْرَقِينَ ﴿٤٣﴾ وَقِيلَ يَتَّزِضُ آبِلَىٰ مَاءِكِ وَيَسْمَاءُ
از غرق شدگان و گفته شد ای زمین فروبر آب خود را و ای آسمان

أَقْلِي وَغِيضَ الْمَاءِ وَقُضِيَ الْأَمْرُ وَاسْتَوَتْ عَلَىٰ الْجُودِيِّ وَقِيلَ
بازایست و فروکش کرد آب و گزارده شد کار و [کشتی] قرار گرفت بر [کوه] جودی و گفته شد

بُعْدًا لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٤٤﴾ وَنَادَىٰ نُوحٌ رَبَّهُ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ
هلاک باد قوم ستمکاران و فرا خواند نوح پروردگار خود را پس گفت ای پروردگار من همانا

أَبْنِي مِنْ أَهْلِي وَإِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَأَنْتَ أَحْكَمُ الْحَاكِمِينَ ﴿٤٥﴾
پسر من از اهل من است و بی گمان وعده تو حق است و تو حاکم ترین حکم کنندگانی

قَالَ يَنْحُوحُ إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ فَلَا تَسْتَلِنَ
گفت ای نوح هر آینه وی نیست از کسان تو هر آینه وی کرداری ناشایسته است پس مپرس از من

مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنِّي أَعِظُكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٤٦﴾
از چیزی که نیست برای تو به آن دانشی همانا من پند می‌دهم تو را که [مبادا] باشی از نادانان ﴿٤٦﴾

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَشْطَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَإِلَّا
گفت ای پروردگار من همانا من پناه می‌برم به تو از آنکه بهرسم از تو آنچه را که نیست برای من به آن دانشی و اگر

تَغْفِرْ لِي وَتَرْحَمْنِي أَكُنْ مِنَ الْخَيْرِينَ ﴿٤٧﴾ قِيلَ يَنْحُوحُ
نیامرزی مرا و رحم نکنی بر من باشم از زیان کاران ﴿٤٧﴾ گفته شد ای نوح

أَهْبِطْ بِسَلَامٍ مِنَّا وَبَرَكَاتٍ عَلَيْكَ وَعَلَى أُمَمٍ مِمَّنْ مَعَكَ
فرود آی با سلامتی از جانب ما و برکت‌هایی بر تو و بر گروه‌هایی از آنها که با تو هستند

وَأُمَمٌ سَتَمَتَّعُهُمْ ثُمَّ يَمْسُهُمْ مِنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤٨﴾ تِلْكَ
و گروه‌های دیگرانند که زود بهره‌مند کنیم آنان را آنگاه برسد به آنان از ما عذابی دردناک ﴿٤٨﴾ این [قصه]

مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهَا إِلَيْكَ مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ
از اخبار غیب است که وحی می‌فرستیم آن را به سوی تو نمی‌دانستی آن را تو و نه قوم تو

مِنْ قَبْلُ هَذَا فَاصْبِرْ إِنَّ الْعَاقِبَةَ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٤٩﴾ وَإِلَىٰ عَادِ
پیش از این پس صبر کن هر آینه سرانجام‌انیکو از آن پرهیزکاران است ﴿٤٩﴾ وافرستادیم به سوی عاد

أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَبْقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ
برادرشان هود را گفت ای قوم من عبادت کنید الله را نیست شما را هیچ الهی

غَيْرُهُ إِن أَنْتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ ﴿٥٠﴾ يَبْقَوْمِ لَأَ أَشْطَلَكُمْ عَلَيْهِ
جز او نیستید شما مگر دروغ بافان ﴿٥٠﴾ ای قوم من نمی‌طلبم از شما بر این [کار]

أَجْرًا إِن أَجْرِي إِلَّا عَلَى الَّذِي فَطَرَنِي أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٥١﴾
مزدی را نیست مزد من مگر بر آن که آفریده است مرا آیا خرد نمی‌ورزید؟ ﴿٥١﴾

وَيَبْقَوْمِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَاءَ
وای قوم من آمرزش بخواهید از پروردگارتان آنگاه توبه کنید [بازگردید] به سوی او که می‌فرستد از آسمان

عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَى قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا
بر شما بارانی پیوسته را و بیفزاید شما را نیرویی همراه نیرویتان و روگردان مشوید

مُجْرِمِينَ ﴿٥٢﴾ قَالُوا يَا هُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا
بزهکارانه گفتند ای هود نیاوردی برای ما دلیلی روشنی را و نیستیم ما

بِتَارِكٍ ؕ الْهِنَا عَنْ قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٥٣﴾
ترک‌کنندگان اله‌های خود به سبب گفته‌ی تو و نیستیم ما تو را باوردارانگان ﴿٥٣﴾

إِنْ نَقُولُ إِلَّا أَعْتَرَبَكَ بَعْضُ إِلَهِنَا يَسُوءُ قَالَ إِنِّي أَشْهَدُ **اللَّهُ**
 نمی گویم مگر آنکه رسانیده است به تو برخی از اله های ما آسیبی را گفت همانا من گواه می گیرم **الله را**

وَأَشْهَدُوا أَنِّي بَرِيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾ مِنْ دُونِهِ فَكِدُونِي
 و شما گواه باشید بی گمان من بیزارم از آنچه شریک [وا می گیرید] به غیر از او پس نیرنگ و وزید در حق من

جَمِيعًا ثُمَّ لَا تُنْظَرُونَ ﴿٥٥﴾ إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى **اللَّهِ** رَبِّي وَرَبِّكُمْ مَا
 همگی آنگاه مهلت مدهید مرا همانا من توکل کردم بر **الله پروردگارم و پروردگار شما** نیست

مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا إِنَّ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
 هیچ جنبنده ای مگر اینکه **او** گیرنده است پیشانی او را [بر او چیره است] همانا **پروردگار من** بر راهی راست است

﴿٥٦﴾ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ إِلَيْكُمْ وَسَخِطُ
 پس اگر روی برتاییدند پس هر آینه رسانیدم به شما آنچه را که فرستاده شدم با آن به سوی شما و جانشین سازد

رَبِّي قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّونَهُ شَيْئًا إِنَّ رَبِّي عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيزٌ
پروردگار من قومی را به جز شما و زبان نتوانید رسانید به او چیزی را همانا **پروردگار من** بر هر چیزی نگهبان است

﴿٥٧﴾ وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا هُودًا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ
 و چون آمد فرمان [عذاب] ما نجات دادیم هود را و آنان را که ایمان آوردند با وی به رحمتی

مِنَّا وَنَجَّيْنَاهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٥٨﴾ وَتِلْكَ ءَعَادُ جَحْدُوا بِآيَاتِ
 از جانب خود و برهانیدیم ایشان را از عذابی سخت و این است [سرگشت] عدا انکار کردند آیات

رَبِّهِمْ وَعَصَوْا رُسُلَهُ وَاتَّبَعُوا أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴿٥٩﴾ وَأَتَّبَعُوا
پروردگار خود را و نافرمانی نمودند پیامبران او را و پیروی کردند از فرمان هر زورگوی ستیزه گری و از پی فرستاده شدند

فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةُ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ إِلَّا أَنْ كَفَرُوا **رَبَّهُمْ** إِلَّا
 در این دنیا لعنتی و روز رستاخیز [نیز] آگاه باش هر آینه [قوم] عدا کفر ورزیدند به **پروردگار خود** هان

بَعْدًا لِعَادٍ قَوْمِ هُودٍ ﴿٦٠﴾ وَإِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ
 نابود باد عاد، قوم هود و [فرستادم] به سوی ثمود برادرشان صالح را گفت

يَقَوْمِ اعْبُدُوا **اللَّهَ** مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ **هُوَ** أَنْشَأَكُمْ مِنْ الْأَرْضِ
 ای قوم من پرستش کنید **الله را** نیست برای شما هیچ الهی جز او **او** پدیدار کرده است شما را از زمین

وَأَسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تَوَبُّوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ مُجِيبٌ
 و به ابلغی گمارد شما را در زمین پس امرزش بخولید از او آنکه توبه کنید به سوی او همانا **پروردگار من** نزدیک [و اجابت کننده] دعا است

﴿٦١﴾ قَالُوا يَصْلِحُ قَدْ كُنْتَ فِينَا مَرْجُوًّا قَبْلَ هَذَا أَتَنْهَانَا أَنْ
 گفتند ای صالح به درستی که بودی در میان ما جای امید پیش از این آیا منع می کنی ما را از آنکه

نَعْبُدَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ ﴿٦٢﴾
 پرستش کنیم چیزی را که می پرستیند پدران ما؟ و همانا ما قطعا در شکیم از آنچه می خولای ما را به سوی آن شکی سخت

قَالَ يَنْقَوْمُ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَءَاتَنِي
گفت ای قوم من به من بگوئید اگر باشم بر دلیلی روشن از پروردگار خویش و ندهد باشد به من

مِنْهُ رَحْمَةً فَمَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ عَصَيْتُهُ فَمَا تَزِيدُونَنِي
از نزد خود بخشایشی را پس چه کسی یاری دهد مرا از **اِکْثَرُ** الله اگر نافرمانی کنم او را؟ پس شما نمی افزایید مرا

غَيْرَ تَخْسِيرٍ ﴿٦٣﴾ وَيَنْقَوْمُ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ ءَايَةٌ
مگر زیانکاری ﴿٦٣﴾ ای قوم من این ماده شتر **الله** برای شما نشانه ای است

فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أََرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ
پس واگذاریدش تا بخورد در زمین **الله** و مرسانید به وی هیچ آسیبی را که بگیرد شما را

عَذَابٌ قَرِيبٌ ﴿٦٤﴾ فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوا فِي دَارِكُمْ
عذابی نزدیک ﴿٦٤﴾ پس پی کردند آن را پس گفت [صالح] برخوردار شوید در سرای خود

ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ ﴿٦٥﴾ ذَلِكَ وَعْدٌ غَيْرُ مَكْذُوبٍ ﴿٦٦﴾ فَلَمَّا جَاءَ
سه روز این وعده ای است بی دروغ پس وقتی که آمد

أَمْرُنَا نَجَّيْنَا صَالِحًا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا
فرمان ما نجات دادیم صالح را و آنان را که ایمان آوردند با او به بخشایشی از خود

وَمِنْ خِزْيٍ يُومِذُ إِنْ رَبُّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ﴿٦٧﴾ وَأَخَذَ
و [رهانیدیم] از رسوایی آن روز همانا پروردگار تو اوست آن توانمند پیروزمند ﴿٦٧﴾ و گرفت

الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دِئَرِهِمْ جَثِيمِينَ
انان را که ستم کردند بانگ [هولناک اسمی] پس گشتند در سراهای خود مردگان بر خاک افتاده

﴿٦٨﴾ كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا فِيهَا أَلَا إِنَّ ثَمُودَ كَفَرُوا رَبَّهُمْ أَلَا بُعْدًا
﴿٦٨﴾ گویا به سر نبرده بودند در آنجا آگاه باش هر آینه [قوم] ثمود کفر ورزیدند به پروردگار خود هان ناپود باد

لِثَمُودَ ﴿٦٩﴾ وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَىٰ قَالُوا
قوم ثمود ﴿٦٩﴾ و هر آینه آوردند فرستگان ما پیش ابراهیم مژده را گفتند

سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ فَمَا لَبِثَ أَنْ جَاءَ بِعِجْلٍ حَنِيدٍ ﴿٧٠﴾ فَلَمَّا
سلام [بر تو] ابراهیم گفت سلام پس درنگ نکرد تا آنکه آورد گوساله ای بریان را پس چون

رَأَىٰ أَيْدِيَهُمْ لَا تَصِلُ إِلَيْهِ نَكِرَهُمْ وَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً
دید که دست هایشان دراز نمی شود به سوی آن [اطعام] [کار] آنان را ناپسند داشت و احساس کرد از ایشان ترسی را

قَالُوا لَا تَخَفْ إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمِ لُوطٍ ﴿٧١﴾ وَأَمْرُهُمْ قَائِمَةٌ
گفتند مترس هر آینه ما فرستاده شده ایم به سوی قوم لوط ﴿٧١﴾ و زن او [ابراهیم] ایستاده بود

فَضَحِكَتْ فَبَشَّرْنَاهَا بِإِسْحَقَ وَمِنْ وَرَاءِ إِسْحَقَ يَعْقُوبَ ﴿٧٢﴾
پس بخندید پس مژده دادیم او را به [تولد] اسحاق و به دنبال اسحاق [به وجود] یعقوب ﴿٧٢﴾

قَالَتْ يَوْنِلَيَّْ **ءَالِدٌ** وَأَنَا **عَجُوزٌ** وَهَذَا **بَعْلِي** شَيْخًا إِنَّ هَذَا
گفت ای وای من آیا خولهم زاد درحالی که من پیرزنم و این شوهر من است کلان سال همانا این
لَشَيْءٍ **عَجِيبٌ** ۷۲ قَالُوا **أَتَعْجَبِينَ** مِنْ أَمْرِ **ٱللَّهِ** **رَحْمَتُ ٱللَّهِ**
چیزی شگفت است ۷۲ گفتند [فرشتگان] آیا در شگفتی از کار **ٱللَّهِ**؟ بخشایش **ٱللَّهِ**

وَبَرَكَاتُهُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ إِنَّهُ **حَمِيدٌ مَّجِيدٌ** ۷۳ فَلَمَّا ذَهَبَ
و برکات او بر شماست ای اهل خانه همانا او ستوده ای بزرگوار است ۷۳ پس چون رفت

عَنْ إِبْرَاهِيمَ **ٱلرَّوْعُ** وَجَاءَتْهُ **ٱلْبَشْرَى** يُجَدِّلُنَا فِي قَوْمِ **لُوطٍ** ۷۴
از ابراهیم ترس و آمد برای او بشارت بگویمگوی کرد با ما درباره قوم لوط ۷۴

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ **لَحَلِيمٌ** **أَوَّهٌ مُنِيبٌ** ۷۵ **يَبْتَازُهُمُ** **أَعْرَضَ عَنْ هَذَا** إِنَّهُ
همانا ابراهیم بردباری بسیار نرم دل [و] رجوع کننده [به الله] بود ۷۵ ای ابراهیم روی برگردان از این [بحث] به درستی که

قَدْ جَاءَ أَمْرُ **رَبِّكَ** **وَإِنَّهُمْ** **ءَاتِيهِمُ** **عَذَابٌ غَيْرُ مَرْدُودٍ** ۷۶ وَلَمَّا
آمده است فرمان پروردگار تو و همانا آنان آمدنی است بر آنان عذابی بدون برگشت ۷۶ و چون

جَاءَتْ رُسُلُنَا **لُوطًا** سَيِّئًا **يَهُمُّ** **وَضَاقَ بِهِمُ** **ذَرْعًا** وَقَالَ هَذَا
آمدند فرستادگان ما پیش لوط [اندهیگین شد از آمدن ایشان و درمانده شد به وسیله آنان از جهت توانایی و گفت این

يَوْمٌ **عَصِيبٌ** ۷۷ **وَجَاءَهُ قَوْمُهُ** **يُهْرَعُونَ إِلَيْهِ** وَمِنْ قَبْلُ كَانُوا
روزی است بسیار سخت ۷۷ و آمدند پیش لوط قومش به شتاب می دوینند به سوی او و پیش از آن آنان

يَعْمَلُونَ **ٱلسَّيِّئَاتِ** قَالَ يَتَقَوْمِ **هَؤُلَاءِ** **بَنَاتِي** هُنَّ **أَطْهَرُ لَكُمْ**
می کردند کارهای زشت گفت ای قوم من اینها دختران من اند اینها پاکیزه تراند برای شما

فَاتَّقُوا ٱللَّهَ وَلَا تَخْزُونِ فِي ضَيْفِي **ٱلَّذِ** **مِنْكُمْ** **رَجُلٌ رَّشِيدٌ**
پس پروا کنید از **ٱللَّهِ** و رسوا مکنید مرا [در باره] مهمانان من آیا نیست از شما هیچ مردی خردمند

۷۸ قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتَ مَا لَنَا فِي **بَنَاتِكَ** مِنْ حَقٍّ وَإِنَّكَ **لَتَعْلَمُ مَا نُرِيدُ**
۷۸ گفتند هر آینه تو دانسته ای که نیست ما را به دخترانت حاجتی و هر آینه تو می دانی آنچه می خواهیم

۷۹ قَالَ لَوْ أَنِّي **بِكُمْ قُوَّةٌ** أَوْ **ءَاوِي** **إِلَىٰ رُكْنٍ شَدِيدٍ** ۸۰ قَالُوا
۷۹ گفت کاش مرا در برابر شما نیرویی بود یا پناه می جستم به تکیه گاهی استوار ۸۰ گفتند [فرشتگان]

يَلُوطُ إِنَّا رُسُلُ **رَبِّكَ** لَنْ يَصِلُوا إِلَيْكَ فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعِ
ای لوط همانا ما فرستادگان پروردگار توایم هرگز نمی رسند به تو پس بکوچان خانواده خود را در پاره ای

مِنَ **ٱلَّيْلِ** وَلَا يَلْنَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ إِلَّا **أَمْرًا** إِنَّهُ **مُصِيبُهَا**
از شب و واپس ننگرد از شما هیچ کس مگر **أَمْرًا** إِنَّهُ **مُصِيبُهَا**

مَا **أَصَابَهُمْ** إِنَّ **مَوْعِدَهُمُ** **ٱلصُّبْحُ** **ٱلَّذِ** **مِنْكُمْ** **رَجُلٌ رَّشِيدٌ** ۸۱
آنچه رسد به آنان همانا وعده گاه آنان وقت سحر است آیا نیست **ٱلصُّبْحُ**؟ نزدیک ۸۱

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهَا
پس چون آمد فرمان ما گردانیدیم زیر آن را بر آن

حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ مَّنْضُودٍ ﴿۸۲﴾ مُسَوَّمَةً عِندَ رَبِّكَ
سنگ هایی از سنگ گل پی در پی [بوندند] نشان کرده شده [به عذاب] نزد پروردگار تو

وَمَا هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ بِبَعِيدٍ ﴿۸۳﴾ وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُ
و نیست آن [کیفر] از ستمکاران دور و به سوی [قوم] مدین [فرستادیم] برادرش

شُعَيْبًا قَالَ يَتَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ
شعیب را گفت ای قوم من پرستش کنید **الله** را نیست برای شما هیچ الهی جز او

وَلَا تَنْقُصُوا أَلْمِكَالَ وَالْمِيزَانَ إِنِّي أَرْبُكُمْ
و مکاهد و ترازو را هر آینه من می بینم شما را به آسودگی

وَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ مُّحِيطٍ ﴿۸۴﴾ وَيَتَقَوْمِ
و همانا من می ترسم بر شما از عذاب روزی فراگیرنده ای قوم من

أَوْفُوا أَلْمِكَالَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ وَلَا تَبْخَسُوا
و کامل کنید و ترازو را و عدل و داد و کم نکنید

النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿۸۵﴾
از مردمان چیزهای شان را و تباهکاری نکنید در زمین فسادکنان

بَقِيتُ **اللَّهُ** خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ مُّؤْمِنِينَ وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ
باز مانده **الله** [سود حلال از خرید و فروش] بهتر است برای شما اگر هستید مؤمنان و نیستم من بر شما

بِحَفِيفٍ ﴿۸۶﴾ قَالُوا يَشْعِيبُ أَسْلَوْتُكَ تَأْمُرُكَ أَنْ
نگهبان گفتند ای شعیب آیا نماز خواندن تو وامی دارد تو را که

نَتْرَكَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا أَوْ أَنْ نَفْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا مَا نَشَاءُ
ترک کنیم آنچه را می پرستیدند پدران ما؟ یا اینکه کنیم در مال های خود هرچه را خواهیم؟

إِنَّكَ لَأَنْتَ الْحَلِيمُ الرَّشِيدُ ﴿۸۷﴾ قَالَ يَتَقَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ
همانا تو [مردی] بردبار [و] خردمندی گفت ای قوم من به من بگوئید اگر

كُنْتُ عَلَىٰ يَتْنٍ مِّن رَّبِّي وَرَزَقَنِي مِنْهُ رِزْقًا حَسَنًا وَمَا أُرِيدُ أَنْ
باشم بر حجتی روشن از پروردگار خود و داده باشد به من از جانب خود روزی ای نیکو را [شما چه خواهید کرد] و نمی خواهم که

أُخَالِفَكُمْ إِلَىٰ مَا أَنهَكُمْ عَنْهُ إِنْ أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ
مخالفت کنم با شما به آنچه که باز می دارم شما را از آن نمی خواهم مگر اصلاح را

مَا أَسْتَطَعْتُ وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ﴿۸۸﴾
تا حدی که بتوانم و نیست توفیق من مگر به [ای] **الله** بر او توکل کردم و به سوی او برمی گردم

وَيَقَوْمٍ لَا يُجْرِمُونَكَ شِقَاقِي أَنْ يُصِيبَكُمْ مِثْلُ مَا أَصَابَ
و ای قوم من و ندارد شما را دشمنی بامن اینکه برسد به شما مانند آنچه رسید

قَوْمَ نُوحٍ أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صَالِحٍ وَمَا قَوْمَ لُوطٍ مِنْكُمْ
به قوم نوح یا قوم هود یا قوم صالح و نیست قوم قوم لوط از شما

بَعِيدٍ ۸۹ وَاسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي
دور ۸۹ و آمرزش خواهید از پروردگار خود باز توبه کنید به سوی او هر آینه پروردگار من

رَحِيمٌ ۹۰ وَدُودٌ ۹۱ قَالُوا يَنْشَعِبُ مَانِقَهُ كَثِيرًا مِمَّا تَقُولُ
مهربانی ۹۰ دوستدار است ۹۱ گفتند ای شعیب نمی فهمیم بسیاری از آنچه را که می گویی

وَإِنَّا لَنَرَنَّكَ فِيْنَا ضَعِيفًا وَلَوْ لَا رَهْطُكَ لَرَجَمْنَاكَ وَمَا أَنْتَ
و همتا ما می بینیم تو را در میان خود ناتوان و اگر نبود قبیله تو هر آینه سنگ سار می کردیم تو را و نیستی تو

عَلَيْنَا بِعَزِيزٍ ۹۱ قَالَ يَقَوْمٍ أَرْهَطِيْ أَعَزُّ عَلَيْكُمْ مِنْ
بر ما توانمند پیروز ۹۱ گفت ای قوم من آیا قبیله من توانمند ترند بر شما از

اللَّهُ ۹۲ وَاتَّخَذْتُمُوهُ وَرَاءَكُمْ ظَهْرًا ۹۳ إِنَّ رَبِّيْ بِمَا تَعْمَلُونَ
الله ۹۲ و گرفتید امر الله را پس پشت سر خویش؟ همانا پروردگار من به آنچه می کنید

مُحِيطٌ ۹۲ وَيَقَوْمٍ أَعْمَلُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَمِلٌ
فراگیرنده است ۹۲ و ای قوم من! کار کنید بر شیوه و منش خویش همانا من [نیز] کننده ام [کار خویش را]

سَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ
زودا خواهید دانست چه کسی بیاید برای او عذابی که رسوایش کند و چه کسی همان

كَذِبٌ ۹۳ وَارْتَقِبُوا إِنِّي مَعَكُمْ رَقِيبٌ ۹۴ وَلَمَّا جَاءَ
دروغگوست چشم به راه باشید همانا من با شما چشم به راهم ۹۴ و چون آمد

أَمْرُنَا نَجَّيْنَا شُعَيْبًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَأَخَذَتِ
فرمان [عذب] ما نجات دادیم شعیب را و آنان را که ایمان آوردند با وی به رحمتی از خود ما و بگرفت

الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دِيَرِهِمْ جَنِيَّتٍ ۹۵
کسانی را که ستم کردند بانگ سخت پس گشتند در سراهای خود مردگان افتاده بر خاک ۹۵

كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا فِيهَا ۹۵ أَلَا بَعْدَ لَمَدَيْنِ كَمَا بَعْدَتْ ثُمُودُ ۹۶ وَلَقَدْ
گویا نزیسته بودند در آنجا هان نابود باد مدین چنان که نابود گشت ثمود ۹۶ و هر آینه

أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ۹۶ إِلَى فِرْعَوْنَ
فرستادیم موسی را با نشانه های خود و دلیلی روشن ۹۶ به سوی فرعون

وَمَلَائِيهِ ۹۷ فَاتَّبَعُوا أَمْرَ فِرْعَوْنَ وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ ۹۸
و سران [قوم] او پس پیروی کردند فرمان فرعون را و نبود فرمان فرعون بخردانه [و راه یافته] ۹۸

يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ وَيُسَّ الْوَرْدُ
پیشاپیش حرکت می کند [فرعون] قوم خود را روز رستاخیز پس درآورد ایشان را به آتش و بد درآیندی است

الْمُورُودُ ۹۸ وَأَتَّبِعُوا فِي هَذِهِ لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ يُسَّ
که وارد شده [به آتش] ۹۸ و به دنبال دارند [فرعون و قوم او] در این [جهان] لعنتی را و روز رستاخیز [تیز] بد

الرَّفْدُ ۹۹ الْمَرْفُودُ ۱۰۰ ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْقُرَى نَقُصُّهُ عَلَيْكَ
عطایی است که [به آنان] داده می شود ۹۹ این از خبرهای آبادی های هلاک شده است که حکایت می کنیم آن را بر تو

مِنْهَا قَائِمٌ وَحَصِيدٌ ۱۰۱ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ ظَلَمُوا
برخی از آنها [هنوز] برپا هستند و برخی دروشده [و نابود گشته] اند ۱۰۱ و ستم نکردیم بر آنان ولیکن ایشان ستم کردند

أَنْفُسَهُمْ ۱۰۲ فَمَا أَغْنَتْ عَنْهُمْ آلِهَتُهُمْ الَّتِي يَدْعُونَ مِنْ دُونِ
برخودشان پس دفع نکرد از ایشان اله هایشان که می خواندند به جای

اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ لَمَّا جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ ۱۰۳ وَمَا زَادُوهُمْ غَيْرَ تَتَابُعٍ ۱۰۴
الله هیچ چیزی را وقتی که آمد فرمان پروردگار تو و نیفزودند بر ایشان به جز نابودی ۱۰۴

وَكَذَلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَا أَخَذَ الْقُرَىٰ وَهِيَ ظَالِمَةٌ ۱۰۵ إِنَّ أَخْذَهُ
و چنین است گرفتار کردن پروردگار تو آنگاه که گرفت آبادی ها را درحالی که آنها ستمکار بودند همانا گرفتن او

أَلِيمٌ شَدِيدٌ ۱۰۶ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّمَنْ خَافَ عَذَابَ الْآخِرَةِ ۱۰۷
دردناک سخت است ۱۰۶ همانا در این [سخن] نشانه ای است برای کسی که می ترسد از عذاب آخرت

ذَلِكَ يَوْمٌ مَّجْمُوعٌ لَّهُ النَّاسُ وَذَلِكَ يَوْمٌ مَّشْهُودٌ ۱۰۸ وَمَا
آن روزی است که گردآورده شوند در آن مردمان و آن روزی است که همه حاضر شوند در آن ۱۰۸ و پس

نُؤَخِّرُهُ ۱۰۹ إِلَّا لِأَجَلٍ مَّعْدُودٍ ۱۱۰ يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلَّمُ نَفْسٌ
پس نمی افکنیم آن را مگر برای مدتی شمرده شده ۱۱۰ روزی که بیاید سخن نگوید هیچ کس

إِلَّا بِإِذْنِهِ ۱۱۱ فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ وَسَعِيدٌ ۱۱۲ فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا ۱۱۳ فَفِي
مگر به اذن او پس برخی از ایشان بدبخت باشند و [بعضی] نیک بخت ۱۱۲ اما آنان که بدبخت شدند پس در

النَّارِ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَشَهِيقٌ ۱۱۴ خَالِدِينَ فِيهَا ۱۱۵ مَا دَامَتِ
آتشند باشد برای ایشان در آن فریاد سخت و ناله زار ۱۱۴ جاویدان باشند در آن [آتش] تا پابرجاست

السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ ۱۱۶ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيدُ ۱۱۷
آسمان ها و زمین مگر آنچه خواهد پروردگار تو همانا پروردگار تو کتنده است هر چیزی را که خواهد

وَأَمَّا الَّذِينَ سَعَدُوا ۱۱۸ فَفِي الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا ۱۱۹ مَا دَامَتِ
و اما آنان که نیکبخت شدند پس در بهشت باشند جاویدان در آنجا تا پابرجاست

السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ ۱۲۰ عَطَاءٌ غَيْرَ مَجْذُورٍ ۱۲۱
آسمان ها و زمین مگر آنچه خواهد پروردگار تو بخشایشی نابریده [و پایدار] ۱۲۱

فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِّمَّا يَعْبُدُ هَؤُلَاءِ مَا يَعْبُدُونَ إِلَّا كَمَا يَعْبُدُ

پس مباش در تردیدی از آنچه می پرستند اینان نمی پرستند مگر چنانچه می پرستیدند

ءَابَاؤُهُمْ مِنْ قَبْلُ وَإِنَّا لَمَوْفُوهُمْ ^{۱۰۹} نَصِيبُهُمْ ^{۱۰۹} غَيْرَ مَنْقُوصٍ ^{۱۰۹}

پدران شان پیش از این و همانا ما تمام رساننده ایم به آنان بهره شان را بدون هیچ کاستی

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ

و هر آینه دادیم به موسی کتاب را پس اختلاف افتاد در آن و اگر نبود سخنی که

سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكِّ مِنْهُ مُرِيبٍ

سابقاً صادر شد از پروردگار تو هر آینه دلوری می شد میان آنان و همانا آنان می باشد در شکی لزان شکی سخت

وَإِنْ كَلَّا لَمَّا يُؤْفِقُهُمْ رَبُّكَ أَعْمَلَهُمْ إِنَّهُمْ بِمَا يَعْمَلُونَ

و همانا همه [مردمان] قطعاً تمام دهد به ایشان جزای کردارشان را همانا وی به آنچه می کنند

خَيْرٌ ^{۱۱۱} فَاسْتَقَمَ كَمَا أَمَرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا

آگاه است ^{۱۱۱} پس استوار و پایدار باش چنان که فرمان یافته ای و [باز] آنان که بازگشتند با تو [به سوی الله] و از حد درمگذرید

إِنَّهُمْ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ^{۱۱۲} وَلَا تَزْكُتُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا

همانا وی به آنچه می کنید بیناست ^{۱۱۲} و گرایش پیدا مکنید به سوی آنان که ستم کردند

فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ ^{۱۱۳} مِنْ أَوْلِيَاءَ ثُمَّ

پس برسد به شما آتش و نیست برای شما به جز الله دوستانی سپس

لَا تُنصَرُونَ ^{۱۱۳} وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَزُلْفَا مِنْ

یاری نخواهید شد ^{۱۱۳} و برپا کن نماز را دو طرف روز و قسمتی از

الَّيْلِ إِنْ أَحَسَنْتَ يُذْهِبَنَّ السَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذِكْرِي لِلذَّاكِرِينَ

شب همانا نیکویی ها می زدایند بدی ها را این یادآوری است برای یادآوران

وَأَصْرٌ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ^{۱۱۵} فَلَوْلَا

و شکبیا باش پس همانا الله ضایع نمی سازد مزد نیکوکاران را ^{۱۱۵} پس چرا

كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ أُولُوا بَقِيَّةٍ يَنْهَوْنَ عَنِ الْفَسَادِ

نبودند از میان نسل هایی که پیش از شما بودند خیراندیشانی خردمند که بازدارند از فساد

فِي الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّنْ أَنْجَيْنَا مِنْهُمْ وَاتَّبَعَ الَّذِينَ

در زمین جز اندکی از آنها که نجات دادیم ایشان را و پیروی کردند آنان که

ظَلَمُوا مَا أَتَرَفُوا فِيهِ وَكَانُوا مُجْرِمِينَ ^{۱۱۶} وَمَا كَانَ

ستمکار بودند چیزی را که کامرانی یافتند در آن و بودند بزهکاران ^{۱۱۶} و بر آن نیست

رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا مُصْلِحُونَ ^{۱۱۷}

پروردگار تو که هلاک کند آبادی ها را به ستم درحالی که اهل آنها اصلاح گران باشند ^{۱۱۷}

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً ۚ وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ ۚ
و اگر می خواست پروردگار تو البته گردانیدی مردمان را امتی یگانه و همیشه باشند اختلاف کنندگان

إِلَّا مَنْ رَحِمَ رَبُّكَ ۚ وَلِذَلِكَ خَلَقَهُمْ وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ ۚ
مگر کسی که رحمت کند پروردگار تو و برای همین [رحمت] آفرید ایشان را و تحقق یافت سخن پروردگار تو

لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ۚ وَكَلَّا ۚ نَقُصُّ
که البته پرکنم دوزخ را از جن و مردمان همگی و همة آنچه را که حکایت می کنیم

عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ مَا نَثَبْتُ بِهِ فُؤَادَكَ ۚ وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ
بر تو از اخبار پیامبران چیزی است که ثبت استوار می داریم به آن دل تو را درحالی که آمده است برای تو در این [اخبار]

الْحَقُّ ۚ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ۚ وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
حق و پندی و یادکردنی برای مؤمنان و بگو به آنان که ایمان نمی آورند

أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنَّا عَمِلُونَ ۚ وَانظُرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ ۚ
کار کنید بر شیوه و منستان همانا ما نیز کنندگان [کاریم] و منتظر باشید همانا ما [نیز] منتظرانیم

وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ الْأَمْرُ كُلُّهُ ۚ
و از آن الله است غیب آسمان ها و زمین و به سوی او بازگردانیده می شود کار [ها] همه آن

فَاعْبُدْهُ ۚ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ ۚ وَمَا رَبُّكَ بِغَفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ۚ
پس پرستش کن او را و توکل کن بر او و نیست پروردگار تو بی خبر از آنچه می کنید

سُورَةُ يُوسُفَ

آیاتها
۱۱۱ترتیبها
۱۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام الله مهر گستر مهربان

الرَّ ۚ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ۚ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا
الف لام را این است آیات کتاب روشن هر آینه ما فرو فرستادیم آن را قرآنی به زبان عربی [فصح و گویا]

لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ۚ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ
باشد که شما خرد ورزید ما حکایت می کنیم بر تو نیکوترین حکایت را

يَمَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا الْقُرْآنَ وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ
بلن جهت که وحی نمودیم ما به سوی تو این قرآن را و هر آینه تو بودی پیش از آن

لَمِنَ الْغَافِلِينَ ۚ إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ
از بی خبران [یاد کن] آنگاه که گفت یوسف به پدرش ای پدر من هر آینه من در خواب دیدم

أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۚ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ ۚ
یازده ستاره و خورشید و ماه را دیدم ایشان را برایم سجده کنان

قَالَ يَبْنَىٰ لَا تَقْصُصْ رُءْيَاكَ عَلَيَّ إِخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْدًا
 گفت ای پسر من خواب خویش را بر برادرانت که اندیشه کنند برای تو نیرنگی را
إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَنِ عَدُوٌّ مُّبِينٌ **وَكَذَلِكَ يَجْنِيكَ**
 البته شیطان برای آدمی دشمنی آشکار است **وَبَدِينُ سَانِ** برمی گزیند تو را
رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ
پروردگارت و می آموزد به تو از تعبیر خوابها و تمام و کامل کند نعمتش را بر تو
وَعَلَىٰ آلِ يَعْقُوبَ كَمَا أَتَمَّهَا عَلَىٰ أَبَوَيْكَ مِنْ قَبْلُ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ
 و بر خاندان یعقوب چنانکه تمام کرد آن را بر دو پدر تو پیش از این ابراهیم و اسحاق
إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ **لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ**
 همانا **پروردگارت تو** دانای سنجیده کار است **هر آینه بود [هست] در [داستان] یوسف و برادران وی**
ءَايَاتٍ لِّلسَّالِينَ **إِذْ قَالُوا لِيُوسُفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ إِلَيْنَا**
 نشانه هایی برای پرسندگان **یاد کن** آنگاه که گفتند البته یوسف و برادر [هم مداری] وی محبوب ترند نزد
أَبِينَا مِنَّا وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّ أَبَانَا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ **أَقْتُلُوا**
 پدر ما از ما درحالی که گروهی نیرومندیم همانا پدر ما در گمراهی آشکاری است **بکشید**
يُوسُفَ أَوْ اطْرَحُوهُ أَرْضًا يَخْلُ لَكُمْ وَجْهُ أَبِيكُمْ وَتَكُونُوا مِنْ بَعْدِهِ
 یوسف را یا بیفکنیدش در زمینی تا خالی شود برای شما توجه پدرتان و باشید پس
قَوْمًا صَالِحِينَ **قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ لَا تَقْتُلُوا يُوسُفَ**
 از وی گروهی شایستگان **گفت گوینده ای از ایشان مکشید یوسف را**
وَالْقُوَّةَ فِي غَيْبَتِ الْجُبِّ يَلْقَاهُ بَعْضُ السَّيَّارَةِ إِن كُنْتُمْ
 و بیفکنید او را در نهانگاه [فلان] چاه تا برگردد وی را کسی از رهگذران [کاروانی] اگر هستید
فَاعِلِينَ **قَالُوا يَكْأَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْمَنَّا عَلَىٰ يُوسُفَ وَإِنَّا لَهُ**
 کنندگان **گفتند ای پدر ما چه شده است تو را که اطمینان نمی شماری ما را بر یوسف و ما برای او**
لَنَصْحُونَ **أَرْسِلْهُ مَعَنَا غَدًا يَرْتَعْ وَيَلْعَبَ وَإِنَّا لَهُ**
 خیر خواهانیم **بفرست او را با ما فردا تا خوش بگذرد و بخورد و بازی کند و همانا ما او را**
لَحَافِظُونَ **قَالَ إِنِّي لَخَزْنَتِي أَنْ تَذْهَبُوا بِهِ وَأَخَافُ**
 نگاه بانانیم **گفت [یعقوب] همانا من اندوهگین می گندم را که شما ببرد او را از پیش من و می ترسم**
أَنْ يَأْكُلَهُ الذِّئْبُ وَأَنْتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ **قَالُوا لَئِنْ**
 که بخورد او را گرگ و شما از وی بی خبران باشید **گفتند اگر**
أَكَلَهُ الذِّئْبُ وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّا إِذَا لَخَسِرُونَ
 بخورد او را گرگ و حال آنکه ما گروهی نیرومندیم همانا ما نیز در آن هنگام زیانکاران باشیم

فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِ وَأَجْمَعُوا أَنْ يَجْعَلُوهُ فِي غِيَابِ الْجَبِّ وَأَوْحَيْنَا
پس چون بردند او [یوسف] را و همداستان شدند که بیفکنند او را در نهانگاه [فلان] چاه و وحی کردیم ما

إِلَيْهِ لَتُنِتْنَهُمْ بِأَمْرِهِمْ هَذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٥﴾ وَجَاءُوا
به او که تو البته آگاه گردانی ایشان را به این کارشان درحالی که آنها درنیابند ﴿۱۵﴾ و آمدند

أَبَاهُمْ عِشَاءَ يَبْكُونَ ﴿١٦﴾ قَالُوا يَتَابَانَا إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَقِ
نزد پدر خود شبانگاه درحالی که گریه می کردند ﴿۱۶﴾ گفتند ای پدر ما همانا ما [به صحرا] رفتیم پیشی می گرفتیم بر یکدیگر

وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتَعِنَا فَأَكَلَهُ الذِّئْبُ وَمَا أَنْتَ
و گذاشتیم یوسف را نزد اثاث خویش پس بخورد او را گرگ و نیستی تو

بِمُؤْمِنٍ لَنَا وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ ﴿١٧﴾ وَجَاءُوا عَلَى قَمِيصِهِ
باوردارنده به ما و اگرچه باشیم راست گویان ﴿۱۷﴾ و آوردند بر پیراهن او

يَدَمٍ كَذِبٍ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبْرٌ جَمِيلٌ
خونی دروغین را گفت [نه] بلکه آراسته است برای شما نفس های شما کاری را پس [اگر من] صبری است نیکو

وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ ﴿١٨﴾ وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ فَأَرْسَلُوا
و الله است که از او باید یاری خواست بر آنچه شما بیان می کنید ﴿۱۸﴾ و آمد کاروانی پس فرستادند

وَأَرْدَهُمْ فَأَدْلَى دَلْوَهُ قَالَ يَبُشْرَىٰ هَذَا غُلْمٌ وَأَسْرُوهُ بَضْعَةً
سقای خود را پس انداخت دلو خود را گفت ای مژده این [پسر] نوجوانی است و پنهان ساختند او را [به عنوان] کالایی [تجارتی]

وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخْسٍ
و الله داناست به آنچه می کردند ﴿۱۹﴾ و بفروختند او را به بهای ناچیز

دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا فِيهِ مِنَ الزَّاهِدِينَ ﴿٢٠﴾ وَقَالَ
درهمی چند شمرده شده و بودند نسبت به او از بی رغبتان ﴿۲۰﴾ و گفت

الَّذِي اشْتَرَاهُ مِنْ مِّصْرَ لِأَمْرَأَتِهِ أَكْرَمِي مَثْوَاهُ عَسَىٰ
آن کس که خرید او [یوسف] را از [اهل] مصر به زن خود گرامی دار جایگاه او را امید است

أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَخْذَهُ وَلَدًا وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي
که نفع دهد ما را یا بگیریم او را به فرزندی و اینچنین جای و توان دادیم به یوسف در

الْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَاللَّهُ غَالِبٌ عَلَىٰ
زمین [مصر] و تا بیاموزانیم به او از تعبیر خوابها و الله مسلط است بر

أَمْرِهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢١﴾ وَلَمَّا بَلَغَ
کار خود ولیکن بیشتر مردمان نمی دانند ﴿۲۱﴾ و چون رسید

أَشَدَّهُ ۖ ءَاتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٢﴾
به نیروی [جولی] خود دادیم به او حکمت و دانشی را و اینچنین پاداش می دهیم نیکوکاران را ﴿۲۲﴾

وَرَوَدَتْهُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا عَنْ نَفْسِهِ وَغَلَقَتِ الْأَبْوَابَ
و با ترفند کلام خواست از او زنی که او در خانه اش بود از وجود او و بست درها را

وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ
و گفت پیش آی گفت پناه می برم به الله به درستی که او سرور من است نیکو ساخت جایگاه مرا

إِنَّهُ لَا يَفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾ وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهِ وَهَمَّ بِهَا
به درستی که رستگار نمی شوند ستمکاران ﴿٢٣﴾ و هر آینه قصد کرد آن زن به سوی او و قصد کرد [یوسف] به سوی او

لَوْلَا أَن رَّءَا بُرْهَنَ رَبِّهِ ﴿٢٤﴾ كَذَلِكَ لِنَصْرِفَ عَنْهُ السُّوءَ
اگر که نمیدید [یوسف] دلیل پروردگار خود را ﴿٢٤﴾ اینچنین کردیم تا باز گردانیم از وی بدی

وَالْفَحْشَاءَ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ ﴿٢٥﴾ وَأَسْتَبَقَا
و بی حیایی را همانا وی از بندگان ماست که ناب برگزیده اند ﴿٢٥﴾ و با یکدیگر شتافتند

أَلْبَابَ وَقَدَّتْ قَمِيصَهُ مِنْ دُبُرٍ وَأَلْفَا سَيِّدَهَا لَدَا أَلْبَابٍ
به سوی در و بدرید آن زن پیراهن او [یوسف] را از پشت و یافتند شوهر زن را نزدیک در

قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا إِلَّا أَنْ يُسْجَنَ أَوْ عَذَابٌ
گفت [آن زن] چیست سزای کسی که خواسته باشد به اهل تو کار بد را مگر آنکه زندانی شود یا عذابی

أَلِيمٌ ﴿٢٦﴾ قَالَ هِيَ رَوَدْتَنِي عَنْ نَفْسِي وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ
دردناک؟ ﴿٢٦﴾ [یوسف] گفت او [زن] کام خواست مرا از وجود من و گواهی داد گواهی از

أَهْلِهَا إِنْ كَانَتْ قَمِيصُهُ قَدْ مِّنْ قَبْلِ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنْ
کسان زن اگر باشد پیراهن او [یوسف] دریده از پیش پس زن راست گفته است و یوسف از

الْكَذِبِينَ ﴿٢٧﴾ وَإِنْ كَانَتْ قَمِيصُهُ قَدْ مِّنْ دُبُرٍ فَكَذَبَتْ وَهُوَ
دروغ گوین است ﴿٢٧﴾ و اگر باشد پیراهن او دریده شده از پشت پس زن دروغ گفته است و یوسف

مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٨﴾ فَلَمَّا رَءَا قَمِيصَهُ قَدْ مِّنْ دُبُرٍ قَالَ إِنَّهُ
از راست گویان است ﴿٢٨﴾ پس چون دید [عزیز] پیراهن او را دریده شده از پشت گفت به درستی که این کار

مِنْ كَيْدِكُنَّ إِنَّ كَيْدَكُنَّ عَظِيمٌ ﴿٢٩﴾ يُوسُفُ أَعْرَضَ عَنْ
از ترفند شما زنان است همانا ترفند شما زنان بزرگ است ﴿٢٩﴾ ای یوسف در گذر از

هَذَا وَاسْتَغْفِرِي لِذَنبِكِ إِنَّكِ كُنتِ مِنَ الْخَاطِئِينَ
این [ماجر] و ای زن! طلب آمرزش کن برای گناه خود همانا تو بوده ای از خطاکاران

﴿٣٠﴾ وَقَالَ نِسْوَةٌ فِي الْمَدِينَةِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ تُرَوِّدُ فَتَاهَا
و گفتند زنانی که در شهر بودند زن عزیز به ترفند کام می خواهد از وجود غلام

عَنْ نَفْسِهِ قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا إِنَّا لَنَرَاهَا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٣١﴾
خود به راستی که [یوسف] در ربوده است دل او را به مهر همانا ما می بینیم آن زن را در گمراهی کی آشکار ﴿٣١﴾

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكًا وَآتَتْ
 پس چون شنید آن عزیزان نیرنگشان را فرستاد به سوی ایشان و آماده کرد برای شان تکیه گاهی و داد
 كُلَّ وَاحِدَةٍ مِّنْهُنَّ سِكِّينًا وَقَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ فَلَمَّا رَأَيْنَهُ أَكْبَرْنَهُ
 به هر یکی از ایشان کاردی را و گفت ای یوسف بیرون آی بر آنان [زنان] پس چون دیدند او را بزرگ یافتندش
 وَقَطَعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا هَذَا بَشَرًا إِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ
 و برینند دست های خود را و گفتند پاک است **الله** نیست این [جوان] آدمی نیست این [شخص] مگر فرشته ای
 كَرِيمٌ ﴿٣١﴾ قَالَتْ فَذَلِكُنَّ الَّذِي لُمْتُنَّنِي فِيهِ وَلَقَدْ رَوَدْتُهُ عَنْ
 گرامی ﴿٣١﴾ [آن زن] گفت پس این است آن که ملامت کرده بودید مرا در [عشق] وی و هر آینه کلم خواستم او را از
 نَفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ وَلَئِن لَّمْ يَفْعَلْ مَا ءَامُرُهُ لَيُسْجَنَنَّ وَلَيَكُونَا
 وجود او پس [او] خویشش ناری کرد و اگر نکند آنچه را که فرمان می دهم به او البته به زندان افکنده شود و البته باشد
 مِّنَ الصَّغِيرِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي
 از خوارشدگان ﴿٣٢﴾ [یوسف] گفت ای **پروردگارم** زندان خوشایند ترست نزد من از آنچه می خوانند مرا
 إِلَيْهِ وَإِلَّا تَصْرِفْ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ وَأَكُن مِّنَ الْجَاهِلِينَ
 به سوی آن و اگر باز نگردانی تو از من ترفند ایشان را میل می کنم به سوی ایشان و می شوم از نادانان
 ﴿٣٣﴾ فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
 پس اجابت کرد [دعای] او را **پروردگارش** پس باز داشت از او ترفند ایشان را همانا او **آن** شنوای
 الْعَلِيمُ ﴿٣٤﴾ ثُمَّ بَدَأَ لَهُمْ مِّنْ بَعْدِ مَا رَأَوُا آلَايَتِ لَيَسْجُنَنَّهُ
 داناست ﴿٣٤﴾ سپس آشکار شد برای آنها بعد از آنکه دیدند نشانه ها را [بر آن شنند] که البته به زندان در آورند او را
 حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٣٥﴾ وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيَانٍ قَالَ أَحَدُهُمَا
 تا مدتی ﴿٣٥﴾ و درآمد با وی به زندان دو جوان گفت یکی از آنان
 إِنِّي أَرَنِیْ أَغْصِرُ خَمْرًا وَقَالَ الْآخَرُ إِنِّي أَرَنِیْ أَحْمِلُ فَوْقَ
 به درستی که من می بینم خود را [در خواب] که می فشارم انگور را و گفت دیگری به درستی که من می بینم خود را بر می دارم بالای
 رَأْسِي خُبْرًا تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ نَبِّئْنَا بِتَأْوِيلِهِ إِنَّا نَرَاكَ مِنْ
 سر خود نان را [که] می خورند مرغان از آن باخبر ساز ما را به تعبیر آن همانا ما می بینیم تو را از
 الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٦﴾ قَالَ لَا يَأْتِيكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِ إِلَّا نَبَأُكُمَا
 نیکوکاران ﴿٣٦﴾ گفت نخواهد رسید شما را هیچ طعامی که روزی شما می شود آن مگر خبردار کنم شما را
 بِتَأْوِيلِهِ قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَكُمَا ذَلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّي إِنِّي تَرَكْتُ
 به تعبیر آن پیش از آنکه بیاید برای شما این کلم [گفتم به شما] از آن چیزی است که بیاموخت به من **پروردگارم** همانا من ترک کردم
 مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٣٧﴾ نَابِوْرَانَد
 آیین قومی را که ایمان نمی آورند به **الله** و ایشان به آخرت همان کافرون

وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ مَا كَانُوا
و پیروی کردم از آیین ابراهیم و اسحاق و یعقوب سزاوار نیست

لَنَا أَنْ نُشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى
برای ما که شرک بورزیم به الله هیچ چیزی را این از بخشش الله است بر ما و بر

النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٨﴾ يَصْحَجِي
مردمان و لیکن بیشتر مردمان سپاس نمی گزارند ای دو یار

السَّجْنِ ءَأَرْبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمْ اللَّهُ يَكْتُمُ الْقَهَّارُ
زندانی من! پروردگاران پراکنده بهترند یا الله یکتای چیره بر همه؟

﴿٣٩﴾ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءً سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ
نمی پرستید شما به جای او مگر نام هایی چند که نام نهاده اید آن ها را شما

وَأَبَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ
و پدرانتان که فرونفرستاده است الله بر [اثبات] آنها هیچ حجتی نیست حکم مگر برای الله

أَمْرٌ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ الَّذِينَ الْقِيمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
فرمود که مپرستید مگر او را این است دین استوار و لیکن بیشتر

النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٠﴾ يَصْحَجِي السَّجْنِ أَمَّا أَحَدُكُمَا
مردمان نمی دانند ای دو یار زندانی من! اما یکی از شما

فَيَسْقِي رَبَّهُ خَمْرًا وَأَمَّا الْآخَرُ فَيُصْلَبُ فَتَأْكُلُ الطَّيْرُ
پس می نوشاند سرور خود را شراب و اما آن دیگر پس به دار آویخته می شود پس می خورند مرغان

مِنْ رَأْسِهِ قُضِيَ الْأَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ ﴿٤١﴾ وَقَالَ لِلَّذِي
از سر او حتمی شد کاری که درباره آن نظر می خواستید و [یوسف] گفت به آنکه

ظَنَّ أَنَّهُ نَاجٍ مِنْهُمَا أَذْكُرَنِي عِنْدَ رَبِّكَ فَأَنْسَاهُ
گمان نمود که او نجات یابنده است از آن دو کس یاد کن مرا نزد سرور خود پس فراموش گردانید او را

الشَّيْطَانُ ذَكَرَ رَبِّهِ فَلَبِثَ فِي السَّجْنِ بِضْعَ سِنِينَ
شیطان از اینکه یاد کند [یوسف را نزد] سرورش پس ماند [یوسف] در زندان چند سال

﴿٤٢﴾ وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ
و گفت پادشاه همانا من [خواب] می بینم که هفت گاو فربه می خورند آنها را

سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعٌ سُتَبِلَتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَتٍ
هفت گاو لاغر و [می بینم] هفت خوشه سبز را و [هفت خوشه] دیگر خشک را

﴿٤٣﴾ يَأْتِيهَا الْمَلَأُ أَفْتُونٍ فِي رُءْيَايَ إِنْ كُنْتُمْ لِلرُّءْيَا تَعْبُرُونَ
ای سران و مهتران نظر دهید مرا درباره خواب من اگر خواب را تعبیر می کنید

قَالُوا أَضْغَثُ أَحْلَمٍ وَمَا نَحْنُ بِتَأْوِيلِ الْأَحْلَمِ يَعْلَمِينَ ﴿۱۱﴾
گفتند [این] پریشان خواب هایی است و نیستیم ما به تعبیر خواب های پریشان دانایان

وَقَالَ الَّذِي نَجَا مِنْهُمَا وَادَّكَرَ بَعْدَ أُمَّةٍ أَنَا أُنَبِّئُكُمْ بِتَأْوِيلِهِ
وگفت آن که نجات یافته بود از آن دو [زنلی] و به یاد آورده بود بعد از مدتی [یوسف را] من خبر دهم شما را به تعبیر این خواب

فَارْسِلُونِ ﴿۱۲﴾ يُونُسُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ أَفْتِنَا فِي سَبْعِ بَقَرَاتٍ
پس بفرستید مرا [به زندان نزد] یوسف [گفت ای] یوسف ای راست گوی نظر بده ما را درباره هفت گاو

سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعٌ سُتَبِلَتْ خُضْرٍ
فربه که می خورند آنها را هفت گاو لاغر و هفت خوشه سبز

وَأُخْرَ يَابِسَتٍ لَعَلِّي أَرْجِعُ إِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿۱۳﴾ قَالَ
و[هفت خوشه] دیگر خشک باشد که من بازگردم سوی مردمان باشد که ایشان بدانند [یوسف] گفت

تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَابًّا فَمَا حَصَدْتُمْ فَذَرُوهُ فِي سُنْبُلِهِ إِلَّا
زراعت کنید هفت سال بی در پی به علت [همیشگی خود] پس آنچه درو نمودید پس بگذارید آن را در خوشه آن مگر

قَلِيلًا مِمَّا تَأْكُلُونَ ﴿۱۴﴾ ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ سَبْعٌ شِدَادٌ يَأْكُلْنَ
اندکی از آنچه می خورید [۱۴] سپس بیاید پس از آن هفت سال سخت که بخورند

مَا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا تَحْصِنُونَ ﴿۱۵﴾ ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ
آنچه پیش گذاشته اید [اندوخته اید] برای آنها مگر اندکی از آنچه نگاه دارید [برای کشت] [۱۵] سپس بیاید پس از آن

عَامٌ فِيهِ يَغَاثُ النَّاسُ وَفِيهِ يَعَصُرُونَ ﴿۱۶﴾ وَقَالَ الْمَلِكُ أَتُؤْتِنِي
سالی که در آن باران شود بر مردمان و در این [سال] بیفشند [انگور و غیره آن] [۱۶] و گفت پادشاه بیاورید نزد من او

بِهِ فَلَمَّا جَاءَهُ الرَّسُولُ قَالَ ارْجِعْ إِلَىٰ رَبِّكَ فَسْأَلْهُ مَا بَالُ
[یوسف] را پس چون آمد نزد او فرستاده [پادشاه] گفت بازگرد به سوی سرور خود پس بپرس از او چه بود حال آن

النِّسْوَةِ الَّتِي قَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ إِنَّ رَبِّي بِكَيْدِهِنَّ عَلِيمٌ ﴿۱۷﴾ قَالَ
زنانی که بریدند دست های خویش را؟ همانا پروردگار من به ترفندشان داناست [پادشاه] گفت

مَا خَطْبُكُنَّ إِذْ رَاوَدْتُنَّ يُوسُفَ عَنْ نَفْسِهِ قُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ
چه بود ماجرای شما وقتی که کام خواستید شما زنان از وجود یوسف؟ گفتند پاکا **اللله**

مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِنْ سُوءٍ قَالَتِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ االْكُنْ أَشْكَارَ شَدَّ
ندانستیم بر او [یوسف] هیچ بدی را گفت زن عزیز اکنون آشکار شد

الْحَقُّ أَنَا رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿۱۸﴾ ذَلِكَ
حق من به ترفند کام خواستم از وجود او و همانا او از راست گویان است [این] [عتراف بری آنست که]

لَيَعْلَمَ أَنِّي لَمْ أَخُنْهُ بِالْغَيْبِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي كَيْدَ الْخَائِنِينَ ﴿۱۹﴾
تا بداند که من خیانت نکردم به او در نهان و همانا **الله** راه ننماید ترفند خيانت کنندگان را